

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 20–23 жовтня 2014 року)

**Полтава
ПУЕТ
2014**

УДК 657:005.936.3
ББК 65.052.2я431
Б94

Програмний комітет

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, голова, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

А. Д. Мурадов, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського державного економічного університету;

Е. А. Гулиєв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

В. І. Теплов, д. е. н., професор, ректор Белгородського університету кооперації, економіки і права;

С. М. Лебєдєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації;

Е. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казспоживспілки);

Л. А. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

М. М. Шаріпов, д. е. н., професор, ректор Таджикицького державного університету комерції.

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: проблеми теорії та практики : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Полтава, 20–23 жовтня 2014 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 303 с.

ISBN 978-966-184-191-8

Матеріали подаються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей. Редакція може не поділяти думку авторів на викладену тему. Тези опубліковано мовою оригіналу. Посилання на матеріали збірника обов'язкові.

Процеси глобалізації стимулюють новий рівень розвитку національної системи обліку, контролю та аналізу, вибудованої на діалозі наукових традицій, визнанні та прогресивному міжнародному досвіді. Проблеми розвитку обліку, контролю та аналізу, які піднімають автори публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів.

УДК 657:005.936.3
ББК 65.052.2я431

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, студентів вищих навчальних закладів.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2014

ISBN 978-966-184-191-8

2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : монографія / С. Ф. Голов. – К. : ЦУЛ, 2007. – 522 с.
3. Єременко В. Економічна наука: проблеми логіки, методології, класифікації / Єременко В. // Економіка України. – 2005. – № 12. – С. 52–64.
4. Карпенко О. В. Проблеми розробки методичної бази системи управлінської звітності / О. В. Карпенко, М. О. Любимов / Всеукр. асоціація молодих науковців // Наук. вісн. ОНЕУ. – 2012. – № 1 (153). – С. 12–21.

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

О. В. Карпенко, *к. е. н., професор*
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»

За даними звіту Всесвітнього економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність у 2012–2013 рр., Україна серед 144 країн посіла 73-є місце проти 82-го у 2011–2012 рр., поліпшила свої позиції в Індексі глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index, GCI) рейтингу Світового економічного форуму, піднявшись з 84-ї на 76-ту серед 144 учасників рейтингу. Про це йдеться у доповіді СЕФ, опублікованій на сайті організації. Загальний бал розвитку України за семибальною шкалою становить 4,1 бала. Між тим, у 2013–2014 роках вже втрачено 11 позицій [1]. Про невикористані можливості свідчать підіндекси «Інновації» та «Технологічна готовність». Найбільший вплив на підвищення значення цих показників рейтингу має зміна таких його складових, як: якість науково-дослідних інститутів, державні закупівлі новітніх технологій і продукції, наявність вчених та інженерів, кількість отриманих патентів тощо. За показником «інноваційна спроможність». Україна змістилася вниз на 16 позицій, оскільки вітчизняні підприємства більшою мірою використовують іноземні технології шляхом отримання ліцензій, ніж власні розробки та дослідження. Не зважаючи на загальнодержавне значення цих проблем, особливої ваги набуває опрацювання питань концентрації зусиль конкретного підприємства на розробці та впровадженні власної інноваційної стратегії.

Значення інноваційної діяльності в розвитку економіки України актуалізує управління процесами економічного зростання підприємства на основі інноваційних процесів, що потребує відповідного обліково-аналітичного забезпечення розробок та впровадження інноваційних проєктів, вирішення інноваційних проблем розвитку підприємництва тощо. Серед важливих завдань управлінського обліку має бути завдання генерування інформації для управління інноваційною діяльністю, оскільки без останньої неможливим є інтенсивний розвиток економіки. У цьому зв'язку заслуговують на увагу наукові праці О. Бородкіна, Б. Валуєва, С. Голова, Л. Гнилицької, О. Ільченка, Я. Крупки, О. Мінакова, Л. Костирко, Л. Нападівської, В. Озерана, М. Пушкаря та інших.

Для організації обліку інноваційної діяльності необхідно:

- чітко окреслити види інноваційних процесів, які вже мають місце та заплановані для реалізації на підприємстві; виходячи зі стратегічних цілей; здійснити їх класифікацію, щоб конкретизувати об'єкти обліку; розмежовувати витрати, що входять до складу капітальних інвестицій, витрат діяльності, резервів, витрат майбутніх періодів;

- внести уточнення до робочого плану рахунків, особливо щодо назв аналітичних рахунків та субрахунків (до рахунків (152 «Придбання (виготовлення) основних засобів», 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів», 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів», 23, 941 «Витрати на дослідження і розробки», 39 «Витрати майбутніх періодів», 474 «Забезпечення інших витрат і платежів» тощо);

- виокремити методичні прийоми та показники-індикатори для ефективного створення інформації про інноваційну діяльність рівня досягнень;

- розробити макети внутрішньої звітності та алгоритми розрахунку показників, що характеризують хід виконання інноваційних процесів, ефективність впровадження інноваційних продуктів тощо.

Особливої уваги потребує створення інформації про види витрат на технологічні інновації:

- дослідження та розробки, виконані власними силами;

- дослідження та розробки, виконані сторонніми організаціями;
- придбання машин та обладнання;
- придбання нових технологій;
- виробниче проектування, навчання та підготовка персоналу, маркетингові дослідження;
- інші витрати.

Основними напрямками використання створеного інформаційного забезпечення мають бути:

- обґрунтування варіанту здійснення інноваційної діяльності;
- оцінка можливості та доцільності входження підприємства у структуру інноваційного кластера з метою створення «сукупного інноваційного продукту», мінімізації витрат на впровадження інновацій, ефективної генерації та розповсюдження нових знань та технологій;
- оцінка ефективності інноваційної діяльності;
- забезпечення функціонування системи упереджувального контролю за реалізацією інноваційної стратегії підприємства;
- моніторинг впровадження інвестиційної стратегії підприємства;
- стимулювання інвестиційної діяльності.

Роль управлінського обліку для досягнення взаємодії принципів, методів та інструментів, у результаті яких реалізуються можливості досягти інноваційну стратегію, зростає. Суспільство, побудоване на інформації, вимагає нових підходів до її формування та визначення критеріїв якості. Важливо, що управлінський облік, генеруючи інформацію, обов'язково залучає її зовнішній потік.

Подальших досліджень потребують підходи до узагальнення обліку витрат на здійснення інноваційних проектів та отриманих доходів, оскільки нині вони «розпорошені»; облік процесу створення та функціонування технопарків, бізнес-інкубаторів, комерціалізації інтелектуальної власності, методів аналізу досягнень обраної підприємством інноваційної стратегії.

Список використаних джерел

1. Аналіз індексу конкурентоспроможності України в 2013–2014 рр. / 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://infolight.org.ua/content/analiz-indeksu-konkurentospromozhnosti-ukrayini-v-2013-2014-rr.> – Назва з екрана.

2. Ільченко О. О. Облік і аналіз витрат на інновації: управлінський аспект : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит» / О. О. Ільченко. – Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України, 2009. – 188 с.
3. Озеран В. актуальні проблеми обліку витрат на інновації / В. Озеран, В. Гик // Бухгалтерський облік і аудит. – № 13. – 2012. – С. 21–29.

УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ

Н. І. Коливушка, здобувач

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

Орієнтація розвитку економіки України на інтеграцію у світове співтовариство та широкомасштабне впровадження ринкових відносин вимагає радикальних структурних змін економічного потенціалу суб'єктів господарювання та адекватної політики підвищення ефективності їх господарської діяльності.

Використання принципів логістики у практиці господарюючих структур (ефективності логістичної системи, загальних логістичних витрат, взаємозв'язку внутрішніх та зовнішніх логістичних витрат, оптимальності витрат, врахування витрат за бізнес-процесами [1]) є неможливим без організації управлінського обліку логістичних витрат та врахування принципів управлінського обліку (системності, комплексності та релевантності, «різної собівартості для різних цілей», методологічного плюралізму, єдності методологічних підходів при дослідженні об'єктів на різних рівнях управління, проведення розрахунків через призму ефективності і результативності, зіставлення витрат і доходів, стратегічної орієнтації, ефективності облікової системи, конфіденційності, відповідальності за створену інформацію, орієнтації на безперервне вдосконалення [2]). Удосконалення обліку, контролю та аналізу з метою підвищення ефективності логістичної діяльності доцільно здійснювати у такій послідовності: